

Język polski kl. VIII b - 12.05. 2020 r. - Dorota Kalata

Temat: **Za czym kolejka ta stoi?** - Stanisław Barańczak, *Pan tu nie stał*.

1. Obejrzyj zdjęcia przedstawiające kolejki z lat 80. (podr. str. 289). Tworzyły się one w czasach PRL przed sklepami po podstawowe artykuły. Były źródłem kłótni, kłopotów, frustracji, często dochodziło w nich do konfliktów i można było usłyszeć słynne słowa: *Pan tu nie stał*.

2. Wykonaj ćwiczenie leksykalne z czasownikiem *stać*. Wyjaśnij jego znaczenie.

Zapisz w zeszytcie:

Stać

1) zachowywać pozycję pionową, wyprostowaną, trzymać się na nogach;

2) pozostawać w pozycji nieruchomej, nie ruszać się z miejsca, nie poruszać się.

3. Przeczytaj notkę biograficzną o autorze (podr. str. 288) i wiersz S. Barańczaka, *Pan tu nie stał* (podr. str. 289

- Wyszukaj w słowniku frazeologicznym (lub innych źródłach) zwroty wykorzystane w wierszu Barańczaka, postaraj się "przetłumaczyć tekst, nie stosując frazeologizmów - ćw. 2
- wykonaj ustnie.

4. Przypatrz się dwóm postaciom - nadawcy i adresatowi słów wiersza. Kim są, jacy są? - ćw.3

Zapisz w zeszytcie:

Osoba mówiąca to przedstawiciel grupy; przedstawiciel tłumu podporządkowany systemowi wypowiada się z pogardą, nonszalancją, brakiem szacunku.

Adresat (bohater tytułowy – „pan, który tu nie stał”) to samotnik, indywidualista, nie wdaje się w dyskusję, słabo reaguje na słowne zaczepki, choć podejmuje próbę buntu („stawia się”), brakuje mu odwagi lub zdaje sobie sprawę, że stoi na z góry straconej pozycji.

Wniosek: odmowa współudziału staje się formą protestu.

5.Zastanów się nad przesłaniem wiersza?

Z jednej strony wiersz Barańczaka jest oryginalnym językowo zapisem swoich czasów (czasów ograniczenia, kontroli, zniewolenia), z drugiej przesłanie utworu staje się aktualne.

Odpowiedz na poniższe pytania:

- Co w dzisiejszych czasach ogranicza wolność człowieka?
- Czy w dzisiejszym świecie można być indywidualistą?

Wykorzystaj polecenie 5 (podręcznik str.290) - **pracę prześlij do 14 maja.**